

2. Bruk og utforming av biblioteket

Torsdag 13. juni 14:00-15:30

Biblioteket som servicescape

(Forskningspaper)

Endre Aas – Høgskolen i Innlandet, Elverum

Ove Eide – Høgskolen i Innlandet, Elverum

Kunnskapsdepartementet publiserte i desember 2017 en systematisk oversikt om campusutforming, undervisning, læring, samarbeid og forskning i høyere utdanning (Lillejord S., Børte K., Nesje K., & Ruud E., 2017). Rapporten vektlegger at fremtidens studiesteder må utformes på måter som gir mulighet for fleksible læringsmiljøer. Det er kjent at læringsadferd hos studentene er knyttet opp mot det fysiske læringsmiljøet gjennom utforming av rom og inventar (Wilson & Cotgrave, 2016), allikevel er det få studier som tar utgangspunkt i studentenes uttrykte behov - særlig med utgangspunkt i fagbibliotek. Vårt prosjekt har på bakgrunn av dette intervjuet 12 studenter som bruker biblioteket ofte. Vi har i studien planlagt å se på biblioteket som en form for tjenesteleveranse, i markedføringsteorien ofte kalt et «Servicescape» (Booms og Bitner, 1981). Vi fokuserer i hovedsak på de fysiske egenskapene ved biblioteket som læringsarena; altså ting som stoler, type arbeidsplass og tekniske innretninger. Samt hvordan plasseringen av inventaret påvirker bevegelsesmønsteret til studentene. I studien stiller vi studentene tre hovedspørsmål: 1. Hvor de pleier å sitte og hvorfor. 2. Hvor de ikke pleier å sitte og hvorfor, og 3. hva de ser for seg kan bidra til ytterligere å forbedre bibliotekrommet som arbeidsplass. I tillegg kartlegger vi hvordan studentene beveger seg i biblioteket og registrerer belegget på de forskjellige studieplassene. Resultatene viser at studentene går på biblioteket for å studere, jobbe med gruppeoppgaver, finne litteratur eller spørre om veiledning fra bibliotekarene. Studentene sitter i biblioteket mellom tre og ti timer daglig, og uttrykker behov for å omgi seg med spesielt fire typer ting: egen pc, mobil, pensumbøker og drikke/mat. Fagbiblioteket på Rena brukes i liten grad som en sosial arena. De «sosiale» sonene, som sofagruppe og småbord rundt om i biblioteket brukes ikke i det hele tatt. Studentene sier de møtes for å arbeide faglig, og gir uttrykk for at når de oppfatter seg som en del av et fellesskap hvor fokus er å jobbe med studier, så settes de selv i jobbmodus. Ut fra intervjumaterialet ser vi interessante korrelasjoner mellom behovet for type arbeidsplass, og arbeidsformen i studentenes studier. De aller fleste skriver oppgaver sammen med minst én annen, og ofte er det gruppearbeid som inkluderer flere. Dette er viktig sett opp mot hvilke «soner» og type arbeidsplasser man prioriterer i biblioteket.

Informasjonsskjermer i biblioteket

(Beste praksis)

Karoline Moe – Universitetet i Oslo

Mads Baklien – Universitetet i Oslo

Dan Michael Heggø - Universitetet i Oslo

Linn Katrine Hirsti - Universitetet i Oslo

På Universitetsbiblioteket i Oslo brukes store informasjonsskjermer som viktige informasjonskanaler i møtet med brukerne. Noen skjermer kommuniserer praktisk informasjon og informasjon om arrangementer, og på disse publiseres egenproduserte bilder som rullerer med programmet Scala. Andre skjermer er knyttet til utstillinger og samlinger, og disse viser typisk dynamiske nettsider eller de er trykksensitive. I dette innlegget vil vi fortelle om skjermene som står på Realfagsbiblioteket og HumSam-biblioteket. Vi vil gi en oversikt over informasjonsskjermene i bibliotekene, forklare hvordan skjermene teknisk er satt opp, hvordan vi har designet brukeropplevelsen, samt dele erfaringer fra brukerne. Vi vil berøre tekniske, kommunikasjonsfaglige og grafiske aspekter i innlegget vårt.

Eventbyrå eller arena for forskningsformidling?

(Beste praksis)

Linn Katrine Hirsti – Universitetet i Oslo

Eventbyrå eller arena for forskningsformidling? Arrangementsvirksomheten på Realfagsbiblioteket, UiO Fra Universitetet i Oslos formidlingsnotat fra 2018 lyder det “ Realfagsbiblioteket ble i 2016 kåret til Norges beste bibliotek, og spiller en viktig rolle i formidling av realfagene. Samarbeidet med NRK Ekko gjennom Abels tårn gir mange hundre tusen lyttere tilgang til kunnskap om fenomener i hverdagen. Universitetsbibliotekets scene HumSam er av nyere dato, men har også rukket å sette opp et bredt tilbud. Til sammen har UiO om lag 2000 arrangementer i året, som er åpne og gratis for alle. I tillegg deltar UiO-forskere og studenter i mange arrangementer i regi av andre. Det er stor bredde i arrangementene, både i størrelse, form og grad av popularisering. Både arrangementer for voksne og barn er generelt godt besøkt.” Realfagsbiblioteket mottar i dag en rekke henvendelser om å assistere med grafisk arbeid, annonsering, filming og gjennomføring av arrangementer og formidlingsvirksomhet. Nå har vi kommet til et punkt hvor kalenderen er full like etter semesterstart, og vi må analysere hva vi selv ønsker for våre brukere og for merkevarebyggingen vår. Vi avvikler per i dag arrangementer for Nrk, UiO sentralt, instituttene, fakultetet, samt boklanseringer av populærvitenskapelige bøker knyttet til våre fagfelt. I tillegg til dette har vi egenproduserte arrangementer - slik som Forskernatt. Arrangementstaben vår leies også ut til arrangementer andre steder på campus - og fakturerer for dette. Realfagsbiblioteket opererer per dags dato med en liten stab som primært jobber med formidling. Vi har en eventkoordinator, scenograf, lyd - og lystekniker, grafisk designer og fotograf. Dette profesjonaliserer arrangementsvirksomheten, og bidrar i økende grad til at scenen er blitt en populær

arena for foredrag, konferanser og konserter og at vi får hovedansvaret for avviklingen. Forskningsbiblioteket som leverandør av formidlingstjenester er i økende vekst. Realfagsbiblioteket avviklet i 2018 cirka 100 arrangementer. Realfagsbiblioteket er i gang med tiltak for tjenesteutvikling i forbindelse med sin utadrettede formidling og ser på de erfaringer vi har gjort oss og hvor veien bør gå videre. Vi er nå i gang med et omfattende evalueringsprosjekt av arrangementsvirksomheten vår. Vi ønsker å se på kostnader knyttet opp mot virksomheten, hvordan vi kan strømlinjeforme tjenestene og gjøre vurderinger på hva brukerne av bygget synes om raten av arrangementer. Resultatet av dette prosjektet ønsker vi å presentere på Virak.